

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی پرستاری سلامت جامعه و سالمندی طرح درس بالینی (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی پرستاری سلامت جامعه - گروه های آسیب پذیر شماره درس: ۵۸۵۵۵۳
نوع و تعداد واحد: عملی، ۱ واحد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): کارشناسی ارشد پرستاری سلامت جامعه ترم ۳ نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۶-۱۴۰۵
زمان کارآموزی: ۵۱ ساعت محل کارآموزی: مراکز مرتبط با گروه های آسیب پذیر تحت پوشش بهزیستی
مسئول درس: دکتر طیبیه کریمی شماره تماس: ۰۳۱-۳۷۹۲۷۵۰۹
مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول - شماره اتاق ۱۴۵ (طبق برنامه حضور) روزهای سه شنبه ساعت ۱۷:۳۰-۱۶
Email: tkarimi@nm.mui.ac.ir
اساتید درس: دکتر طیبیه کریمی

شرح درس:

گروه های آسیب پذیر، بخشی از جمعیت هستند که بیش از سایر اقشار جامعه در معرض خطرات و مشکلات بهداشتی قرار دارند. آسیب پذیری، استعداد افراد برای صدمات جسمی و عاطفی را می افزاید و آنها را در معرض فقر و بیماری قرار می دهد. ممکن است توزیع ناعادلانه خدمات سلامت به مشکلات این گروه از جامعه دامن بزند.

هدف کلی: از دانشجویان انتظار می رود با استفاده از آموخته های نظری در درس گروه های آسیب پذیر، مهارت های طراحی و برنامه ریزی برنامه مراقبتی از گروه های آسیب پذیر و اجرا و ارزشیابی آن را جهت ارتقای کیفیت زندگی و مراقبتی این گروه ها در سطوح مختلف به کار گیرند.

اهداف رفتاری:

- از فراگیران انتظار می رود که در پایان دوره قادر به انجام موارد زیر باشند:
- همدلی، شفقت، تعهد به ایمنی و بهزیستی مراجعه کنندگان داشته باشند.
 - رفتار اخلاقی، مسئولیتهای قانونی و پایبندی به استانداردهای حرفه ای در ارتباط با مراجعه کنندگان را رعایت نمایند.

- ارتباط موثر با مراجعه کنندگان و پرسنل مراکز داشته باشند.
- جهت آموزش فردی و گروهی به مراجعه کنندگان از منابع و مقالات جدید استفاده نمایند.
- جمعیت در معرض خطر در جامعه هدف را براساس اولویت و اصول مربوطه شناسایی کند.
- یکی از گروه های آسیب پذیر را بر اساس اولویت، به عنوان گروه هدف برای بررسی انتخاب کند.
- نیازهای عمومی و خاص گروه های آسیب پذیر (شامل جمعیت کودکان، زنان باردار، فقرا و افراد بی خانمان، خانواده های آسیب پذیر، گروههای وابسته به مواد اعتیاد آور، مبتلا به بیماریهای واگیر، دیابت و پر فشاری خون) را ارزیابی نماید.
- موضوعات پیشنهادی برای آموزش گروهی جمعیت های آسیب پذیر را در مراکز خدمات جامع سلامت و سایر مراکز منتخب ارائه و یک موضوع را با نظر استاد مربوطه انتخاب نماید.
- اهمیت نیازهای جمعیت آسیب پذیر را درک و نسبت به شناسایی و رفع نیازهای جمعیت آسیب پذیر احساس مسئولیت نماید.
- مصاحبه را با مهارت خوب انجام داده و به فرد و خانواده آموزش دهد.
- ابزار طراحی شده نهایی برای بررسی جمعیت در معرض خطر را به استاد مربوطه ارائه دهد.
- نیازها، نگرانی ها، عوامل مرتبط با جمعیت در معرض خطر را به درستی تعیین نماید.
- مشکلات گروه های در معرض خطر را اولویت بندی کند.
- اهداف ، استراتژی ها و فعالیت های لازم برای انجام مداخلات را برنامه ریزی نماید.
- با واحدهای درون بخشی و برون بخشی هماهنگی نموده و برنامه آموزشی مطابق با نیازهای افراد در معرض خطر را برگزار کند.
- پیشرفت برنامه را ارزیابی نموده و در برنامه اصلاحات لازم را ایجاد کند.

شیوه کارآموزی:

- حضور دانشجو در مراکز مرتبط با گروه های آسیب پذیر تحت پوشش بهزیستی.
- انجام مصاحبه با جمعیت آسیب پذیر و نیازسنجی

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

ردیف	موضوع	نمره
۱	حضور به موقع و فعال در محل کارآموزی	۶ نمره
۲	ارزشیابی اختصاصی کارآموزی	۱۰ نمره
۳	تحويل به موقع و کامل گزارش کارآموزی	۴ نمره
۴	جمع کل	۲۰ نمره

ارزشیابی اختصاصی کارآموزی پرستاری سلامت جامعه – گروه های آسیب پذیر

نیمسال تحصیلی:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

ردیف	اجزای برنامه	صلاحیت مورد انتظار	خوب	متوسط	ضعیف
۱	ارزیابی نیازهای جامعه آسیب پذیر	۱. مهارت های ارتباطی با افراد جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۲. طراحی ابزار جهت شناسایی نیازهای جمعیت آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۳. شرکت در مراقبت های جمعیت آسیب پذیر طبق دستورالعمل های وزارت بهداشت	۱	۰/۵	۰
		۴. مهارت انجام مصاحبه براساس ابزار طراحی شده	۲	۱	۰
		۵. ارزیابی جامعه آسیب پذیر و گرفتن شرح حال از جامعه و تعیین جمعیت های در معرض خطر	۲	۱	۰
		۶. ارزیابی منابع حمایتی جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۷. تشکیل و اداره جلسه گروهی در عرصه ارائه خدمات پرستاری سلامت جامعه	۱	۰/۵	۰
		۸. ارزیابی وضعیت جمعیت در معرض خطر (کودکان، مادران، سالمندان، فقرا و بی خانمان ها، خانواده های آسیب پذیر، معتادان، بیماران عفونی، بیماران مزمن)	۱	۰/۵	۰
		۹. ارزیابی خطرات محیطی جامعه آسیب پذیر	۱	۰/۵	۰
		۱۰. ارائه موضوعات پیشنهادی برای آموزش گروهی در مراکز خدمات جامع سلامت به گروه های آسیب پذیر و انتخاب یک موضوع با نظر استاد مربوطه	۲	۱	۰
۲	تجزیه و تحلیل داده ها	۱۱. انجام مصاحبه و آموزش به فرد آسیب پذیر و خانواده	۲	۱	۰
		۱۲. تعیین نیازها، نگرانیها، عوامل خطر مرتبط با جمعیت در معرض خطر	۱	۰/۵	۰
		۱۳. تعیین تشخیص های پرستاری جمعیت در معرض خطر	۲	۱	۰

۰	۱	۲	۱۴. انتخاب یک جمعیت پرخطر و طرح ریزی و اجرای مداخلات پرستاری بر طبق الگوی فرآیند پرستاری و همچنین انجام بازدید برای یک جمعیت پرخطر	برنامه ریزی	۳
۰	۱	۲	۱۵. اولویت بندی مشکلات		
۰	۱	۲	۱۶. پژوهش و نگارش نتایج علمی از تحلیل و به کار بردن مهارت حل مسئله		
۰	۱	۲	۱۷. تعیین اهداف ، استراتژی ها و فعالیت ها		
۰	۰/۵	۱	۱۸. تعیین روش ارزشیابی		
۰	۰/۵	۱	۱۹. تعیین جدول زمان بندی برای پایش فعالیتها و دستیابی به نتایج	اجرا	۴
۰	۱	۲	۲۰. ایجاد هماهنگی با واحدهای درون بخشی و برون بخشی و برگزاری برنامه آموزشی مطابق با نیازهای افراد در معرض خطر توسط هر یک از دانشجویان		
۰	۰/۵	۱	۲۱. ارجاع به سطوح بالاتر برای دریافت خدمات بهداشتی درمانی در صورت نیاز و پیگیری	ارزشیابی	۵
۰	۰/۵	۱	۲۲. مداخله و آموزش فردی و گروهی		
۰	۰/۵	۱	۲۳. جلب مشارکت جامعه		
۰	۰/۵	۱	۲۴. پایش فعالیت ها براساس اهداف و جدول زمان بندی		
۰	۰/۵	۱	۲۵. تعیین نحوه تسهیل فرایند یادگیری و نه فقط ارائه اطلاعات		
۰	۰/۵	۱	۲۶. ارزشیابی پیشرفت برنامه		
۰	۰/۵	۱	۲۷. تعیین پیامدهای حاصل		
۰	۰/۵	۱	۲۸. ارزشیابی میزان موفقیت		
۰	۰/۵	۱	۲۹. معرفی جامعه مورد بررسی، گروه آسیب پذیر انتخاب شده و علت انتخاب	گزارش پروژه عملی در قالب فرایند پرستاری	۶
۰	۱	۲	۳۰. توضیح کافی در زمینه اقدامات و بررسی های اولیه		
۰	۱	۲	۳۱. توضیح کافی در زمینه ارزیابی گروه آسیب پذیر (جمعیت در معرض خطر ، شرح حال و مراحل تکاملی، ارزیابی محیط فیزیکی، ارزیابی زیستی ، روانی ، اقتصادی، اجتماعی، عادات تغذیه ای خانواده، توانمندی ها و مشکلات گروه ها)		
۰	۱	۲	۳۲. توضیح کافی در زمینه تشخیص و برنامه ریزی (تشخیص مشکلات، تعیین اهداف و مداخلات، برنامه ریزی و شاخص های ارزشیابی پیامدهای مداخلات برنامه ریزی شده)		
۰	۱	۲	۳۳. توضیح کافی در مورد اجرا و ارزشیابی (نحوه اجرای مداخله، ارزیابی مداخله و نحوه دستیابی به اهداف، نقاط		

			قوت و ضعف برنامه، ارائه پیشنهاداتی برای رفع نقاط ضعف و ارتقای برنامه)		
			۳۴. توضیح کافی در مورد برنامه طراحی شده برای گروه جمعیتی در معرض خطر (جنبه های مورد بررسی و مورد نیاز به تمرکز بیشتر با توجه به گروه انتخاب شده)	۲	۱
			۳۵. ضمیمه کردن ابزارهای مورد استفاده در بررسی ها و ذکر منابع مورد استفاده	۱	۰/۵
۷	جمع کل نمره	۱۰ نمره			

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در مکان کارآموزی حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل مراکز بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از مرکز بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.
- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.

شرح وظایف فراگیران

فراگیران موظفانند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان مرکز، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیتهای بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیتهای آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

- Chesnay M, Anderson BA (۲۰۰۸). Caring for the vulnerable perspectives in nursing theory, practice and research. ۲th edition, Jones and Bartlett, Boston.
- Grief GL, Ephross PH (۲۰۱۰). Group Work with Population at Risk. ۳th edition, Oxford University press.
- Nies MA, McEwen M (۲۰۱۱). Community/Public Health Nursing. ۵th edition, Elsevier, Missouri.
- Stanhope M, Lancaster J (۲۰۱۴). Community & Public Health Nursing. ۸th edition, Mosbey, USA.
- Stanhope M, Lancaster J (۲۰۱۶). Public Health Nursing. ۹th edition, Elsevier, USA
- Marlyn Larkin. Vulnerable groups in health & social care. SAGE. ۲۰۰۹
- آخرین ویرایش کتب پرستاری سلامت جامعه و مقالات مرتبط (فارسی و انگلیسی)

Online Data Bases:

PubMed, Scopus, Web of Knowledge, Web of Sciences, Science of Direct, WHO, CDC, Up to date

اهداف رفتاری مورد انتظار در مراکز مرتبط با گروه آسیب پذیر

اهداف رفتاری	تاریخ
ارزیابی نیازهای جامعه آسیب پذیر	روز اول
تجزیه و تحلیل داده ها	روز دوم
تجزیه و تحلیل داده ها	روز سوم
برنامه ریزی	روز چهارم
برنامه ریزی	روز پنجم
اجرا	روز ششم
اجرا	روز هفتم
اجرا	روز هشتم
ارزشیابی	روز نهم
گزارش پروژه عملی	روز دهم

*** کلیه مراحل به تفکیک در جدول ارزشیابی اختصاصی کارآموزی پرستاری سلامت جامعه - گروه های آسیب پذیر بیان گردیده است.